

F O A I E

пептръ

МИСТЕ, ШИМЪ ШИ ЛИТЕРАТУРЪ.

№. 37.

Luni 14. Septembrie,

1842.

Domnъз Др. Ст. Л. Рот ши Ромънїи Арделенї днпнаїтеа Дътнеалъї дн прївїндъ кътръ свїеретеле Магїарїлор деспре панславїстѣ.

(Брмаре)

Дакъ аш аве ла тѣпъ табеллеле де днппорїтеа Ардеалъїї — че сѣпт дн кабинет, — аш шті да маї вїне релациїле локѣторїлор, їар акъм кам пе апропїете днї днкїпвескѣ дн пзмерї рътъпнї днппорїтеа Църїї астѣел:

Магїарї	400,000
Секъї	300,000
Сасї	300,000
Ромънї	900,000
Алте попоаре	100,000
		<hr/>
		2,000,000

Чева маї тѣлт, чева маї пѣцїн; аїчї ла локъл ачеста тареа акъратедъ пз фаче ашеа тѣлт*). Ачесте цїфре реварсъ де-

*) Ба пептръ пої фаче фоарте тѣлт, днкъ шї пептръ Магїарї къчї канд е ворва де днгїдїреа ромънїстѣлїї, кз вѣпъ сеатъ днгїдїторъла аре съ штіе кѣт есте възкътъра де таре, ка, дакъ ва vede кз е маї таре, декѣт

стѣлъ лѣтїнъ аспра зїсеї теле, кз лїмба ромънїлор есте дн адевър лїмба Църїї.

Дакъ акъм Ромънїї, карїї дзпъ орїцїна лор сѣпт Славї (!!)*) ар атѣрна днтр'аскѣпсѣ кътръ пзтернїка днпзрѣцїе славїкъ — дзпъ кзт препзпѣ магїароманїї кз панславїстѣл лор, — атѣнчї пеам афла кз вѣпъ сеатъ днтр'о пзсъръ пеплѣкътъ. Пептръ - кз Фараон зїчеа:

днсвн грѣпъла дн каре а съ їнтре, съ-шї трагъ тѣсърїле съ пз се днпече. Нзтъръла Ромънїлор есте маї таре: Шематїстѣл епїскопїей Фьгърашѣлїї есте де фадъ шї дїп ел се vede кз нзтъръла Ромънїлор зпїдї есте = 608,545. Нзтъръла Ромънїлор че зрмеазъ леѣеа вїсерїчей ресьрїтѣлїї пезпїте (ортодоксе), дзпъ кзт т'аѣ днкредїндат възвацї вреднїчї де тот кредетъла шї кз вѣпъ шгїїндъ деспре лѣкръл ачеста, есте чева маї таре декѣт ал Ромънїлор зпїдї. Съ нзпепт днсъ маї нздїпѣ, пептръ амѣндоаѣ пзрѣдїле кѣте шеасъ сѣте де шїї шї тотъшї есе зѣ пзмер = 1,200,000.

Трад.

*) Ба нїчї декѣт; Ромънїї пз шгїї нїмїкѣ де Славї, декѣт кз лїмба славонъ деспотїзнд дн вїсерїчеле ромънпшгїї, аѣ фѣкът шї пз теле де Славѣ пеплѣкът Ромънїлор. Пзререа Domnїегале, Domnъле Доктор, есте о пзрере фоарте грешїтѣ; Ромънїї шгїї пѣтаї кз еї сѣпт ачееа че дї аратъ штеме: Ромънїї.

Трад.

„Кънд се ва рідика врези ресвоіѣ, еі се вор вѣи кѣ врѣштаниі пострі ші се вор ошти дн контра поастрѣ (ешіре к. I. в. 10). Днсъ маі днаіnte de а фі днгріжаді деспре ачаеста ші de а лѣа тѣсѣре дн-протівѣ, ар тревѣи съ фіе афарѣ de тоатѣ дндоіала зрѣтѣоареле доаѣ пѣнтѣрі:

1. Оаре днпѣрѣдіа славікѣ (рѣсікѣ) аре дн адевѣр скопѣл de а траѣе ла сіне тоате Цѣреле не вѣде локѣскѣ Славі, ка не о днѣрѣкѣміnte а трѣпѣлѣ de кѣпентеніе.

2. Оаре Славіі Австріені, ар фі еі плекаді а рѣтпе баіера каре дн сіне легаді ші а ітра дн алта?

О політѣкѣ прівігіетоаре поате съ-ші днкіпѣіаскѣ ачесте днпѣтпѣлѣрі ка пѣтпчіоасе, ка съ пѣ фіе сѣрпрінсѣ ші съ-ші піардѣ прін ачаеста кѣмпѣтѣл, токмаі а-шіа, прекѣт днцелелепта преведіндѣ сіне тѣлѣтѣеле саѣ пѣштеле de апѣ гата ші дн чеа маі вѣпѣ старе, днаіnte de а ісѣвкпі фокѣл; дар кѣ тоате ачесте пѣ не сілеште днкѣ пічі о невоіе de а свіера прін вѣіле Цѣреі: Arde! arde! — Съ лѣсѣт ла о парте, кѣ зп асемене препѣс, ка чел че се рідікѣ дн панславістѣ, есте о вѣтѣтаре фѣкѣтѣ знеі пѣтері днпріетініте, кареа — чел пѣдінѣ актѣ — се аѣлѣ не зп дрѣт дестѣл de чінстіт ші сінчер; съ тѣчем, кѣ, о асемене днпегріре а маі тѣлтор міліоане, есте о зрдісіре пѣнтѣрѣ каре пімене пѣ поате респѣnde: тотѣшн тревѣе съ днцелелеагѣ орі чіне, кѣ о асеменеа днвіновѣдѣре днкѣ пѣ кѣпрінде дн сіне пічі о жѣрзіндѣ спре а преѣаче дн-трѣ піміка атѣт скопѣрїле de дн афарѣ кѣт ші доріріле дн лѣзптрѣ, — дакѣ зпеле ка ачесте сѣнт дн адевѣр. Ноі не

temet de тѣшкѣтѣра пѣпѣрчеі; днкѣ прін ачееа кѣ о спѣнем, веніноші еі дінді тот ретѣѣѣ невѣтѣмаді дн гѣрѣі ші пѣ і се вор стѣлде прін ачаестѣ тѣртѣрїсіре! Дескоперіндѣ-не теата тѣртѣрїсіт слѣ-вічїзнеа ші не днкредереа дн пѣтеріле поа-стре. Дескоперїреа фрїчеі есте днкѣ ші о іспїтѣ пѣнтѣрѣ чел днвіновѣдїт, каре дн днвітѣ съ черче а се фолосї de тѣртѣрїсіта слѣвічїзне. Ашеа дар, дн локѣ de а адѣче ла дндоіалѣ сѣпѣрѣтѣоаре сінчерїта-теа вечїнімор, — дн локѣ de а днфїера не кѣпчетѣченї кѣ вѣкнѣтѣорїа, не о сін-гѣрѣ вѣпѣіалѣ ші тотодатѣ а дескїде те-тѣтѣлѣ окїі ка съ ваѣѣ дн че ле есте днфрїкошѣтор, — дн локѣ de а се пѣне ка пеште славі орї невоіашн ла стѣлпѣл de осѣндѣ прін тѣртѣрїсіреа кѣ ле есте фрїкѣ: Магіароманї ар фі фѣкѣт маі віне съ се фі гѣндїт de каселе мор, съ фі тѣ-кѣт ші съ фі лѣсат ачаестѣ грїжѣ гѣвер-пѣлѣі, аї кѣрѣі днпїдї окї пічі адорптѣ піче dormѣ тодї пічі одатѣ. —

Днсъ актѣ, дѣпѣче се днпѣтпѣлѣ че пѣ се кѣвеніеа, шн дѣпѣче одатѣ Магіа-романї аѣ дат вѣкнѣтѣ ачестор несокотїте але мор ворѣе, маі кѣ с'а пѣскѣт о дато-рїе пѣвлїкѣ а да пегѣроасеі порпїрі оаре-каре лѣтїнѣ тѣлпѣдѣкѣтѣоаре. De ре дн-фрѣпѣере пѣтмаі поате фі ворѣа аїче, кѣчї ар тіросї а: qui s'excuse, s'accuse (чіне се десвіновѣдеште, се днвіновѣдеште); дн протівѣ ар фі о даторїе маі опоратѣ а се гѣндї омѣл de мїжлоачеле знеі по-літїче превенїтоаре, ка, дакѣ есте вре о толїтѣ дн аер, съ се поатѣ пре днпїтпї-па ліпїчїзнеа орї ісѣвкпїреа воалеї. —

Кънд ва фі одїніоарѣ съ се хотѣреа-скѣ de чіне есте съ се дїе Славіі, ачест

таре ресвоиѣ се ва дескиде пе талзрїле дзпзрїеї де жос. Аїче есте пзнтзл, знде пордзл шї апзсзл вор їсвї амар зпзл дн-тр'алтзл. Церманїа ва апзра але сале їн-тересе, Рзсіа се ва фолосї де сїмпатїїле сале. Церманїї се вор лзпта пентрз естї-меа са, Славїї пентрз прїнчїпат песте Ез-ропа. Кїар Константїноползл ва кзде пз-маї, кжнд маї днтжїѣ зп лапцз рзсескз ва дпкїде гзра дзпзрїеї. Ла попоареле де пе цермїї дзпзрїеї, афлз Рзсіа мїліоане де чеї де о кредїнцз шї віцз*) кз сїне, карїї аштеаптз зїза тжпзтзїреї, — дпте-меїереа дппзрздіеї чемеї поаве. Дакз шї пз сжпт Ромжнїї Арделенї аплекаці Рзшїлор ка зпора че сжпт Рзшї, дар тот сжпт еї депрїншї а vedé дп Ромжнїа про-прїа лор патріе.**)

Ашеа дар, тзкаркз взсзла їнїмеї лор пз есте порнїтз кзтрз Рзсіа, тотзшї вжрфзл аратз кзтрз „Цар-зъ,“***) кзтрз Ромжнїа, каре, кз тоатз апархїа де маї пайнте, Ромжнїлор пострї акзт ка шї маї пайнте ле есте пзтжптзл Канаан, дп каре кзрце лапте шї мїере. Вржнд дар а траде пе Ромжнїї пострї де кзтрз Рзсіа, — ла каре пзтаї ворвеле маїароманїлор ї-аѣ фзкзт лззторї амїн-те †), чел дїнтжїѣ лзкрз есте а-ї дпстрейна

де кзтрз Ромжнїа (!). Ашеа дар полі-тїчеште ар фї а се деснода дпстревареа а-чеаста: „Кзт ва дпстрейна чїнева пе Ро-мжнїѣ де кзтрз Ромжнїѣ?“ Дп генерал, маї мзлцемїтор респзсз пз с'ар пзтеа да декжт ачеста: Сз се деспарцз прїн део-сесїтз релеце саѣ релїціе, — лїмзвз шї їнтерес. Пе ачест дїн зрмз — їнтере-сзл — дп сокотескз еѣ де чел маї пз-трївїт шї зпїкзл мїжлокз: пе челелалте доаѣ пз пзпз пїчї о дпсептзтате деосе-вїтз. Сз vedem тотзшї.

Релецеа се афлз де маї мзлтз вре-ме сзпт лзкраре (дпцелече сїлїнда де а зпї пе Ромжнї кз вісерїка романз): Ма-їароманїї вор а-шї черка порокзл кз лїмзва; ворва пентрз їнтересе о вом лза пої кз modestia че се кзвіне.

Кредїнца Ромжнїлор дп амбе прїн-чїпателе есте чеа крештїнеаскз. Дакз Славїї шї Ромжнїї чеї де дїн афарз пз ар фї крештїнї, атзпчї сїнгзр крештїнїстзл ар траде пе Ромжнїї пострї (пе Арде-ленї) де кзтрз ачеїа: Вісерїка крештїнз ар форма пзнтзл де атрадере шї дп-пїцере. Дар, фїндкз Славїї шї Ромжнїї чеї де афарз сжпт крештїнї ка шї чеї де аїчї, се факз акзт доаѣ атрадереї де о по-трївз дп лззптрз шї дп афарз шї ашеа Ромжнїї пострї ретжпз дп мїжлокз пе-мїшкациї.

*) Дпсз пзтаї дп дреапта дзпзрїеї Домпзле, Домпїата пз кзпоштї прїнчїпателе ромжнїештї дела дзпзрїе. Trad.

**) Ба пз Домпзле, шї маї жосз дїї воїѣ спз-не: кзт пз? Trad.

***) Ромжнїї Арделенї пе Цара ромжнїеаскз о пзтескз пзтаї; „Царзъ.“

†) Фїї сїгзр кз Ромжнїї парте аѣ рїсз де а-чеастз дешевартз театз а Маїарїлор, парте аѣ лзпздат дела сїне кз зрїе дпвїновздіреа че се арзїка пе джпшїї, дар чеї маї мзлцї

аѣ прїчензт кз панславїстзл дп гзра Маїа-романїлор есте пзтаї о таскз, сзпт каре дпшї аскзнд адевзратзл скопз; шї ворвеле ачелеа, дпкжт сокотештї кз ар фї фзкзт пе Ромжнї лззторї амїнте ла Рзсіа, те дпкре-дїнцезз, кз аѣ їнтрат пе о зреке шї аѣ ешїт пе алта. Trad.

Дъпъ ачесте авторъ яа пидъ дела от, каре дп фийндъ претътіндеа есте зпъл — тот ачелаш, iar дп форма дп афаръ се деосевеште ка цитор де пагя къ таре саъ къ таре, отъл чел вине кълтиват дп фиеште каре пагяе чинстеште не омениме, iar злтра-националистъл пйерзанд дп vedere оменимеа, vede пътаи не пагяа са шй ачеаста дп есте „тотъл.“ Ачеастъ idee о аплеакъ авторъла ла крештинисмъ. Крештинисмъла есте претътінде-неа зпъл, дар дп форма дп афаръ се аратъ дп маи тълте символъри де крединге, адекъ: крештиний се дппърдескъ дп маи тълте вйсериче, Крештинъл чел адевърат, — вине дпвъдат дъ фърдъеаска сърътаре фиеште къръи крештинъ, пентръ-къ ел ре-квюаште дп фиештекаре вйсерикъ адекъ дп фиештекаре символ де кредингъ зп те-меиъ цеперал, — крештинисмъл. Дар сжнт шй аичи некъмпътадй, кърора пътаи вйсе-рика лор ле есте тотъл шй карий дп челе-лалте пъ вьдъ декът дппротивичй не кар-рий дп зръскъ. Дппротива Търчилор, вйсе-ричеле крештинешти аъ зитат але сале осе-вйтъдй дп парте шй тодй крештиний ераф дпсфелеций пътаи де идееа крештинисмъ-лъи дп цеперал. Към аъ дпчетат ачесте периколе, вйсеричеле дпдатъ аъ дпторсъ спателе зпа къръ алта шчл. — Дъпъ а-честе дпвъдатъл азтор се дптоарчъ iarъ ла Ромъни, ка съ арате към с'аъ невоит зпий алций а-й траце дп вйсерика ресъритъ-лъи шй че аъ довъднит къ ачеаста, шй пър-чеде астфел:

„Дп време че врем а траце не Ро-мънъ дп вйсерика лъи шй а'л бьга дп ал-та ка съ връштъшеаскъ не чеа пъръсйтъ, пои пь-л дпълдът ла пичй зп град кре-

штйнескъ маи дпалт, чй dorim пътаи, ка зра релециосъ, каре пъпъ акъм мерфеа дела а. спре b., де аичй дпайнте съ се пор-неаскъ дела b. къръ а; кърчи есте штивт — къ амбеле вйсериче католиче, чеа ресърй-теанъ шй чеа апъсеанъ пъ се потъ сфери-шй тоате шй ле iaф дп пъте де ръф. А-чеастъ штивтъ антипатие, врем ка съ не фие тоагъл политикъ. Исвътим пои съ фа-чем не Ромънъ крештинъ романо-като-ликъ, атънчй политика дпшй фьгъдъеште, къ Ромънъл ар зръ дп Ръсъ не крештинъл ресъритеанъ. Ромънъл п'ар пйерде нимикъ; кърчи ар трече дпнтр'о вйсерикъ католикъ дпнтр'алта. Дпсъ фъръ дпдоиалъ ачеастъ мътаре де кредингъ п'ар тревъи съ фие не де асъпра, чй дп лъзптръ дптемеиатъ не дпкредингъареа де чева маи бънъ, — пасъл ар тревъи съ фие зп родъ ал адевърълъи. Атънчй п'ар маи тревъи сферитъ пъререа (Ромънилор): „къ тот зпа“*); кърчи алт-фел пъ неам ажъпсъ скопъл. Примителе поаве dogme пъ паскъ пичй о антипатие: кърчи тот зпа есте, Романъ саъ Грекъ; шй ашеа пентръ скопъл статълъи пъ есте пичй зп къштитъ. Дакъ Ромънъл шй дъпъ пъширеа са дп вйсерика романъ, пивеште мътареа ачеаста фъръ пичй о скитъаре дп лъзптръл сьф, атънчй зиса Ромънълъи: „къ тот зпа,“ о пътем традъче ашеа: „Еф ретъиъ крединчиосъ dogmelor теле, дакъ шй акъм мъртърисескъ несакава дъкръри, че дп пьсъра.меа де акъм дпшй фолосескъ шй каре дп сине пъдинъ дпсетнеазъ ори

*) Спре а дпделеце шй Ромъни дпн принципате дпсетпът, къ дакъ дптреви не Ромънъл Арделеанъ че еете „зпит“ шй „незпит“ ел дпдй респънде: „тот зпа.“ Трад.

nitika. Асемене лѣкрѣрї і се парѣ лѣи, дѣтѣдїреа сѣицилор: кѣчї пе чеї веки тот пѣ-ї ласѣ; асеменеа есте шї фѣгь-дѣица кѣ ва фї кредїнчїосѣ кѣтрѣ папа, каре фѣгьдѣицѣ пѣ фаче ка сѣ салте ипїта Ромѣнѣлї: пентрѣ-кѣ Ромѣнѣл хотѣрїреа асѣпра адеврѣлї орї неадеврѣлї о аштеаптѣ дїи гѣра преотѣлї сѣѣ, пе каре ел — фїе кѣт де пѣдїи дѣсемпѣтор — дѣ пѣмеште „сѣициа са,“ (папа) дѣкѣ аре пѣмаї тїтѣла ачеаста: „сѣициа са“ (Sanctitas sua). Пе лѣицѣ о асеменеа копїлѣреаскѣ сѣпѣпере ла аѣкторїтатеа преотѣлї сѣтеап, тѣртѣрїсїреа кѣ рекѣпоаште дѣ папа чел маї дѣпалт форѣ де хотѣрѣт дѣ тревїле леѣеї, дѣкѣ пѣ есте нїчї о довадѣ де сїицииште романокрештїнештї, нїчї о сїгѣрандїе кѣ с'арѣине де вїсерїка апѣсѣлї. Прїи зрѣаре тре-череа пѣ есте де пїлѣ, кѣчї трекѣторѣл се креде а фї дѣкѣ тот дѣ вїсерїка са; шї апої, пѣпѣ че ачеастѣ пѣрере пѣ с'аѣ стерсѣ дїи мїптеа лѣи, статѣл кѣ полїтика са п'а фѣкѣт нїчї зп пасѣ дѣпїиште.

Дакѣ есте зп фел де зрїе дѣтре вїсерїка ресѣрїтѣлї шї а апѣсѣлї, — дѣпѣ кѣм се вѣдѣ а креде ачеїа, карїи пе ачеастѣ зрїе дѣтемеїазѣ а лор полїтїкѣ ка пе зп мїжлокѣ де деспѣрѣре, — атѣнчї вїне дѣтревареа: „Кѣм се ва пѣтеа рїдїка ачеастѣ зрѣ, ка сѣ се поатѣ фѣптѣї тре-череа дїи ачеаа дѣ ачеаста? — Нѣ алт-мїптрелеа, дѣкѣт прїи фолоасе дїи лѣптрѣ шї дїи афарѣ, каре се зпескѣ кѣ тре-череа. Фолоасе дїи лѣптрѣ ар фї: кѣпвїицереа, кѣ чеаалатѣ вїсерїкѣ се дѣпѣртѣшеште маї мѣлт шї маї вїне дїи фїида крештїиїстѣлї идеал. Дѣпѣ ачеастѣ кале есте лѣицѣ шї рїпоасѣ; апої Ро-

мѣнѣлї лїпсескѣ прегѣтїтоареле кѣпо-штїице де а пѣтѣ жѣдека. Маї дескїшї оиї аре ел пентрѣ челе дїи афарѣ пѣтѣмѣнштї фолоасе. Пе ачесте ле прїчеле, де ачесте се апѣнѣ. Кѣнд вор кемїчїи сѣ десфакѣ орї сѣ дескѣмпнѣлѣ врепн трѣп дїи патѣра тоартѣ дѣ пѣрѣїле дїи каре есте кѣмпнѣс, атѣнчї еї аплеакѣ о алтѣ матерїе, каре кѣ зпа дїитре пѣрѣї аре маї маре кѣмпнѣдїе, дѣкѣт аѣ авѣт пѣрѣїле кѣмпнѣсе дѣтре сїне. Прїи ачеаста зпа дїи пѣрѣї се деспрїнде де соаца са шї иптрѣ кѣ чеа поаѣ дѣ алтѣ пѣлѣмѣеалѣ саѣ дѣкѣїетѣрѣ. Ашеа лѣкреазѣ шї порпїрїле орї плекѣрїле асѣпра сѣфлетѣлї. Порпїреа Ромѣнѣлї кѣтрѣ вїсерїка лѣи, кѣ каре есте дѣпрезнат, тревѣе сѣ і се скоатѣ прїи о алтѣ маї маре порпїре, ка сѣфлетѣї сѣ иптре дѣ алтѣ легѣтѣрѣ. О асеменеа маї маре порпїре, чеа маї маре пе каре о аре онѣл, есте ла иптересѣ: сїп-їзвїреа, фолоасѣл. Ачесте вор кѣлка порпїреа чеа де маї пїиште шї вор мїжлокї дѣпрезнарѣа кѣ пропѣсѣл елетѣнт. Фолоасѣл ва тѣїа веїїа ваїерѣ шї ва акѣца де чеа поаѣл: адекѣ фолоасѣл, иптересѣл, ва деспѣрѣї пе Ромѣнѣл де веїїа са вїсерїкѣ шї-л ва дѣсѣра кѣ чеа поаѣл. Дѣпѣсѣ грїиїд адеврѣл, ачї се фѣптѣеште о кѣзпнїе пѣмаї кѣ фолоасѣл шї пѣ кѣ вїсерїка романѣ. Де зпде зрѣеазѣ, кѣ о маї маре тѣлѣемїре а сїп-їзвїреї ар фї дѣ старе а десфаче їарѣш дѣкѣїата легѣтѣрѣ шї а дѣтемеїа алта. „Venalem certe Urbem“ зїсесѣ Ізгѣрта, „emptorem modo si invenerit!“ (Четате де вѣлзаре, пѣмаї сѣ гѣсеаскѣ кѣмпнѣрѣторѣ!).*) —

*) Дѣтре Ромѣнїї пострї четїторї аї ачестор Фої сѣлїт мѣлї, пентрѣ карїи тревѣе сѣ дѣ-

Орі ши кѣт сокотескѣ еѣ, кѣ прин вѣре се поате добѣди о кѣлтѣрѣ маї маре ши кѣ де ачѣеа есте де дорит, тотѣши, токмаї а шеа де пѣциѣ аштептѣ сѣ се ажѣнгѣ прин еа вреѣн скопѣ политикѣ, каре ши фѣрѣ де ачѣеа нѣ поате фї дн планѣ де вѣре. Кѣчи атѣчи скѣмбареа релеѣеї, ар тревѣи сѣ факѣ динтр'о аплекарѣ дндѣоасѣ, алтѣ аплекарѣ сїгѣрѣ ши афарѣ де тоатѣ дндѣоїала кѣтрѣ днтѣрѣтескѣл тронѣ дн Вїепа: ачѣаста е фаѣа политикѣ а ачѣстѣї лѣкрѣ! Адекѣ ѣра кѣтрѣ чеї де крѣдїнда ресѣрїтеанѣ, пе каре ѣрѣ о прїмеште одатѣ кѣ трѣчѣреа дн вїсерїка апѣсанѣ, сѣл факѣ таре, неклїнтїт дн крѣдїнда кѣтрѣ днтѣратѣл. Врѣнд чїнева сѣ ажѣнгѣ ла ачѣст скопѣ, ар тревѣи маї днтѣїѣ де тоате сѣ ї се факѣ (Ромѣнѣлѣї) кѣштїїнда саѣ кѣцетѣл сїмѣиторѣ ка кѣмпѣна де галѣнї ши апої немѣтавїлѣ ка сѣрѣл (мѣптѣле); сѣ се факѣ, ка зїса: „Крѣдїнда сѣмпѣшїлор есте воїеа лѣї Дѣтнезеї: „Сѣ нѣ ї се ваѣѣ ка о пѣрѣпкѣ де дн афарѣ чї сѣ фїе дїпта вїѣдеї лѣї, аерѣл сѣфлетѣлѣї ши сѣнїцеле ипїмеї лѣї. Ашеа дар трѣчѣреа (динтр'о

вїсерїкѣ днтр'алта) дн вѣтѣрѣтате, — дн театѣ де вре о недеансѣ, сѣ нѣ се сѣфере. Кѣчи поате оаре стѣтѣл а днтѣмеїа чева орі а се лѣса пе крѣдїнчїошїа ачѣлѣїа, каре днтр'о вѣтѣратекѣ некрѣдїнчїошїе дшї днтѣвїе крѣдїнда са? Че сїгѣранѣїе аре тронѣл? Оаре ачѣїа, карїї кѣ ачѣст кїпѣ (вѣтѣратекѣ, фѣрѣ кѣвїнѣѣре дн лѣзѣтрѣ) се факѣ некрѣдїнчїошї вїсерїчѣї лор, вор дїнеї еї маї вїне крѣдїнда кѣтрѣ тронѣ? Аѣ нѣ есте вїсерїка чева маї сѣжнт ши маї маре декѣт статѣл? Оаре де пѣкатѣл, — че се прївеште ка маї мїкѣ, — де а скїмѣа пе донѣл статѣлѣї, се ва сѣїї ачѣла, каре нѣ се сѣїеште де пѣкатѣл чѣл маї маре де а трѣче ла алтѣ вїсерїкѣ? —

(Ва ѣрма.)

КѢТРѢ ЧИСТІТА РЕДАКЦІЕ!*)

Гѣчїторїле днФѣоїа пентрѣ мїнте шчл. Нр. 10 а. к. кѣ сѣвскрїпѣїа П. X. I. паре кѣ 'm вїне але гѣчї, ши але деслѣшї дѣпѣ кѣт ѣрмеазѣ адекѣ:

Чеа днтѣїѣ „Фїїл мїеѣ чѣл їзѣїт“ шчл. ачѣаста есте: фетеле лѣї Лот пїї кѣ фїїї лор.

Адоа „Дн пѣтѣлнт сѣлнт зїдїтѣ“ шчл. есте стракїна, ши оала дн пѣтѣлнт фѣкѣте.

Атреїа „Дн ом кѣ канѣ тѣїат“ шчл. поате сѣ се днѣделеагѣ потѣл чѣл че сѣ ѣлтѣїеѣе, трѣпїна, алкѣрїа канѣл есте тѣїат, ши кѣ млѣдїца чеїа че есте мѣтатѣ дн вїїаца каре трѣїсе маї 'наїпте. днсѣ тотѣш дѣпѣ ѣлтѣїре їарѣш вїїазѣ амѣндѣоао.

сеплѣт, кѣ їзѣрѣга рїга Nѣmidїeї, чѣл маї вїклеан тїраї дн їсторїа веке, пѣрѣт ла Рома пентрѣ фѣрѣделеїле лѣї, терсѣ дн персоанѣ аколо пїї дн локѣ де а сїмѣї аспрїнеа влор дрепѣї жѣдекѣторї, кѣ dare де ванї їсѣзтї а кѣштїѣра пе сенаторїї романї ши а пїїї фаче прїетїнї апѣрѣторї, днкѣт днсѣш тїранѣл ешїнд дн Рома дшїї вѣтѣ жокѣ де еї зїкѣнд кѣвїнтѣле де маї сѣс: „Чѣтате (Ромѣ) де вѣнзаре, пѣтаї сѣ гѣсептїї кѣштїѣрѣторї!“ Днтѣштїлареа каде дн епоха, дн каре Романїї прїмїнд преа мѣлїї Грѣчї днтре сїне днчѣпѣсѣрѣ а се молѣшї ши а се стрїка. — — Трад.

*) Днтѣрѣїат песте воїеа поастрѣ. Ped.

Апатра „Он кълъторѣ днтълпнд дн дрѣтл съѣ зп от ши о фѣтее“ шчл. отѣл ши фѣтеѣа, аѣ фост татл кѣ фѣса.

А чѣпча „Мерганд ла о грѣдѣз дн плѣтваре, доао тѣте ши доаѣ фете“ шчл. аѣ фост пѣтаѣ треѣ персоане, адект о тѣере маѣ вѣтрѣл, днпрезѣз кѣ фѣса, кареа аѣ авѣт ши дѣпса алтѣ фѣе, дѣнтре каре чеа дѣп мѣжлок съ сототече ши ка тѣтѣ ла а треѣа, ши ка фатѣ челѣ дѣнтѣѣ маѣ вѣтрѣне, ши аша доао тѣте ши доао фете.

Дѣпгѣ ачестеа днсътпез ши еѣ зрѣтѣоареле :

Днтѣѣ, пѣлѣ трѣѣам п'авеам глас, чѣ ерам тѣт; ѣрѣ дѣпѣ тоарте ам кѣпетат глас, ши почѣ кѣпта де кѣте орѣ веѣ вреа.

А доѣлеа дѣп пасѣл мѣе кѣрѣе мѣере ши венѣп, де таре че сѣпт треѣ тѣ дѣп.

N. T. П.

Дѣп тѣлте пѣѣне.

Александрѣ чел таре днтреѣанд одѣноарѣ не зп корсар чел прѣсесе, кѣ че дрепт тѣрѣѣрѣ ел лѣпѣдеа тѣрѣѣ; кѣ ачелаш дрепт, респѣнсе корсарѣл: кѣ каре тѣрѣѣрѣ ши тѣ днтрег ротоголѣл пѣтѣпѣлѣѣ. Пе тѣне тѣ пѣтеск оаменѣ хощѣ де таре, пентрѣ кѣ ам пѣтаѣ о корѣѣѣдѣ сѣпт порѣкѣтѣ, ѣр пе тѣне днвѣнгѣтор, пентрѣ кѣ сѣте де корѣѣѣ ши мѣѣ де солдаѣѣ дѣѣ стаѣ сѣпт тѣлѣ.

— Ла вестѣл Морѣс канцеларѣл епглѣтерѣѣ, че се афла дн прѣнсоаре, трѣѣмѣсе краѣл зп варѣер, ка сѣѣ разѣ варѣа чеѣ крескѣсе пѣлѣ ла пент; канцеларѣл дн трѣѣмѣте днѣрѣпт, фѣр а се раде, кѣ ачесте кѣвѣпте: краѣл а порпѣт процес асѣпра

канѣлѣѣ тѣѣ, аѣ п'ашѣ фѣе еѣ пѣвѣп кѣнд ашѣ плѣтѣ пентрѣ варѣѣ, пѣщѣнд днкѣ а кѣѣ ва фѣ канѣл?

— Кардѣналѣ Рѣшелѣ, днтрѣанд днтр'о вѣсерѣкт, знде кѣвѣпта зп кѣлѣгѣр франѣпшканѣѣ, се мѣрѣ кѣт пѣ'шѣ перде прѣзенѣѣа ачела, вѣзѣнд зп вѣрѣват аша стрѣлѣѣт. Дечѣ, ѣспрѣвѣнд кѣлѣгѣрѣл кѣвѣптѣл, дн днтреавѣ кардѣналѣл, кѣт аѣ пѣтѣт ворѣѣ кѣ атѣта вѣрѣѣѣѣе? Еѣ тѣам днвѣѣдат кѣвѣптареа, респѣнсе рѣторѣл, днпѣпѣптеа зпѣѣ вас кѣ кѣрѣѣпѣ апрѣпшѣ, дн мѣжлокѣл кѣрора ста зп кѣрѣѣне маѣ таре апрѣпсѣ, ши прѣп ачеста т'ам дѣдат а пѣтеа кѣвѣпта ши днпѣпѣптеа епѣнѣнѣѣ тале.

— Контеле Манфелд, зпѣл дѣнтре чеѣ маѣ тѣрѣ ерѣѣ а веакѣлѣ треѣкт, днщѣпѣнѣнѣдѣсе десѣвѣршѣт, кѣткѣ зп спѣдерѣ ар фѣ прѣѣмѣт о сѣтѣ днсътпѣатѣ ка сѣ'л отрѣвеаскѣ, дн лѣсѣ съ се апрѣпѣе, ши дѣпѣ че се ѣвѣ дѣ ворѣѣ зрѣтѣоареле кѣвѣпте, преа потрѣвѣте ши пентрѣ поѣ: прѣѣтѣне, пѣ'тѣѣ пот днкѣпѣѣ, кѣт, зп от, кѣѣ пѣ ѣам фѣѣѣт пѣчѣ зп рѣѣѣ, пѣчѣ о стрѣпѣѣтѣте дн тоатѣ вѣѣаѣа тѣеа, сѣѣ вреа а тѣлѣпѣѣ де вѣѣаѣѣтѣ; — де кѣтѣа лѣпса те ѣнтѣѣѣе сѣѣ фачѣ о асфел де крѣтѣѣ, ѣатѣ ванѣ, — пѣтаѣ фѣе от де оменѣе.

— Пѣртѣанд Романѣѣ ресѣвоѣз кѣ краѣл Порсена, зп роман аѣтѣе Мѣѣѣе Счевѣола (стѣпгачѣѣл) се хотѣрѣѣ а терѣе дн корѣл лѣѣ Порсена, щѣ ал оторѣѣ. Дечѣ венѣнд пѣтерѣѣе дн корѣл секретарѣлѣѣ шѣл отоарѣ не ачела, кѣ гѣнд кѣ ар фѣ оторѣѣт пе краѣл; воѣнд акѣт а се днтоарче, дншѣ кроѣѣѣе дрѣт кѣ саѣѣа пѣнтре тѣлѣѣте; дар дн прѣнд ши дн дѣк ла Порсена; чѣне ешѣ тѣ? дн днтреавѣ ачела; — еѣ сѣпт зп роман. пѣтеле тѣѣ е Каѣѣс

Мѣдїѣс, ка връштанї ам венїт съ отор
 пе връштанїѣ, шї акѣт тот ачелаш кѣраж
 дла ам а тѣрї, каре'л авеам маї пайнте ате
 оторѣ пе тїне. Нѣ сѣнт еѣ сїнгѣр, дела
 каре аї тѣ съ'дї темї вїаца, маї сѣнт днкѣ
 треї сѣте де тїперї романї, карїї аѣ жѣрат
 асѣпрѣ'дї. Країѣл се инфїорѣ пентрѣ прї-
 теждіа чеї ста дпнаїнте, шї порѣпчі ка съ
 адѣкъ жар дпнаїнтеа лѣї, вїтеазѣл романѣ
 дшї дпгїнсе тѣна дп фок, шї фѣрѣ ашї
 скїтѣва фаца о лѣсѣ кѣтѣва тїмпн съ арѣѣ;
 — іатѣ, зісе Мѣдїе: кѣт де пѣдїп се зїтѣ
 ла дѣрере ачеїа, каре'шї вѣд зп пѣте пе-
 тѣрїтор дпнаїнте. Країѣл зїміт де атѣта
 ѣѣрѣѣдїе, дла лѣсѣ пепеденсіт.

— Фїлософѣл Біас, сїліт фїїнд одатѣ
 а хотѣрѣ пе зп фѣкѣтор де реле ла тоар-
 те, дпчепе а пѣдїпце пентрѣ соарта лѣї чеа
 пѣферїчітѣ. „Пентрѣ че пѣдїпці? дла дп-
 трѣѣ оаре чїне; аѣ пѣ атѣрпѣ дела тїне
 ал осѣндї, саѣ ал скѣна?“ „Нѣ,“ респѣнсе
 фїлософѣл: „дрептатеа шї леѣеа пофтеѣе
 осѣнда лѣї; іар патѣра дпї порѣпчеїде а
 пѣтї мїлостївї спре пѣферїчіреа оменїмеї чеї
 пѣлт слѣѣпоцїте.

ЪН РЕМАС БЪН. *)

Сѣс ла дѣал, орї жос ла вале
 Дпзѣдар прївеск офѣнд,
 Кѣтрѣ вїне пѣ възѣ кале,
 Сїмдѣ, кѣ соартѣа аре 'н гѣнд,
 Съ м' арѣнче 'н тѣдїї кѣ гїацѣ;
 Ах, апара теа вїацѣ!

*) Днкѣ дела апѣл 1840.

Соаре, лѣпѣ, черѣдї стеле!
 Пе воїѣ вѣ кїемѣ тѣртѣрїї,
 Спѣне'дї грешалеле теле;
 Щерс съ фїѣ дїнтре чеї вїї
 Дѣ ам фѣкѣт вр'о стрїмѣѣтате
 Ла дѣштанѣ, прїегїнѣ, саѣ фрате.

Вої, одрасле тїпереле,
 Мїелѣшеї пѣвїновадї!
 Ч' а'дї фост сѣнт грїжіле теле
 Спѣне'дї, — в'ам дат съ гѣста'дїї
 Отравѣ дїп тѣгѣр верде;
 Іарѣ де фер, *) че вѣ 'перде
 Рѣтѣї царѣ сѣпѣтоасѣ,
 Дп ал тѣѣ лѣагѣнѣ фїреск!
 Нѣ 'н зѣдар кѣ ешї мѣптоасѣ,
 Дп кѣт дїе пѣ'дїї сосеск
 Калделе соарелѣї раѣе,
 Че прїп мѣпдїї пѣстїї с'ашаѣе.
 Рѣтѣне'дї ващї**) дпвекїте,
 Че адеѣ вѣ черѣетам!
 П'а воастре рѣїнї тѣртїте,
 Доамне, мѣлт маї кѣѣетам,
 Кѣ асеменеа зрїсїтѣ,
 Ва фї мїе рѣндїсїтѣ.

Тѣтпѣ, фѣрѣтоасѣ Сїоане***).
 П' ал тѣѣ вѣрѣ кѣнд тѣ сѣїам,
 Ка дп пѣскарї вїѣ ікоане,
 Тот дїпѣтѣ'л реведѣам; —
 Оар лѣсам'а крѣда соарте,
 Съ те маї калкѣ пѣн' ла тоарте!

Олтѣле, вале фѣрѣтоасѣ!
 Мѣлт воїѣ фї дїе даторїѣ,
 Де мї трече кѣтрѣ касѣ;
 Дар трекѣнд, съ пѣ м'оторї;
 Кѣ дѣштанїї вор фї 'н старе,
 А пѣ'мї да лок де 'нропаре.

And. Мѣрѣшанѣ.

*) О іарѣѣ дпвенїпатѣ, каре тѣдїкѣндѣо вїга,
 креаѣѣ.

**) Доѣ зїдїрї преа веки ла Брашов пентрѣ апѣраре.

***) Зп мѣпте романтик де асѣпра Брашовѣлї.